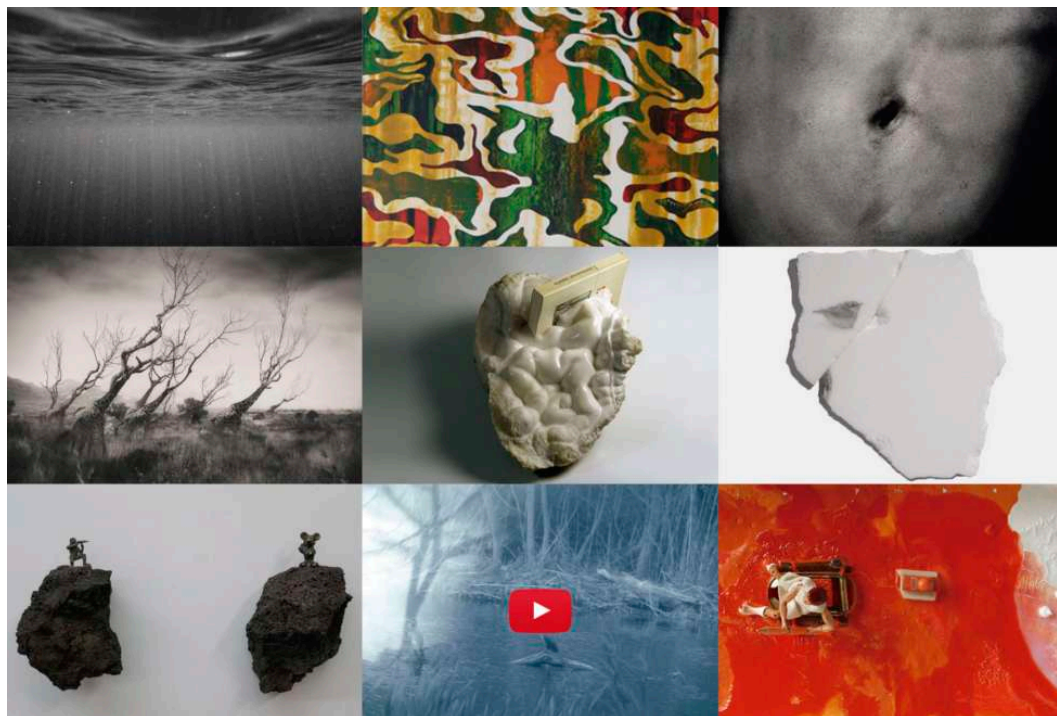

Estat salvatge
Estado salvaje / Wild state

Estat salvatge

Estado salvaje / Wild state

14 de juny del 2022 – 29 d'octubre del 2022

14 de junio de 2022 – 29 de octubre de 2022

June 14, 2022 – October 29, 2022

el quadern robot

còrsega 267 principal 2 b 08008 barcelona 93 368 36 72

info@elquadernrobot.com - elquadernrobot.com

AMB CON WITH

Amparo Fernández

Jesús Galdón

Toni Giró

Oriol Jolonch

Salador Juanpere

Elena Kervinen

Jordi Lafon

Fiona Morrison

David Ymbernon

El 1988, l'escriptora nordamericana Cheryl Strayed (1968) va dur a terme un recorregut a peu d'un extrem a l'altre de la serralada del Pacífic. Després de la mort de la seva mare i d'un divorci traumàtic, la seva vida havia tocat fons. El contacte amb la natura salvatge la va ajudar a trobar-se a sí mateixa i a reconduir la seva vida. D'aquesta experiència el 2012 en va sortir un llibre *Salvatge*, que va ser rècord de vendes. L'aproximació a la natura que va fer l'escriptora, va ser cultural, la seva experiència va estar filtrada per consideracions espirituals i ètiques, en la línia de la filosofia de Henry David Thoreau (1917-1862) que al seu llibre *Walking* va escriure: (...) *Fer camí cap als boscos, inhabitats i salvatges, per escapar de la civilització que ens domestica, perquè és caminant que és possible alliberar-se. (...) El que és proper al bé, és tot allò que és salvatge.*

Desenterrem però l'antiga polèmica generada per Thomas Hobbes (1588-1679) i Jean Jacques Rousseau (1712- 1778). Segons Hobbes, l'ésser humà és intrínsecament dolent i violent, i necessita l'aparell de l'estat per controlar els seus instints. Posteriorment, Rousseau, influït per les narracions dels viatges a les Antilles fetes per James Cook, va defensar la teoria contrària: l'espècie humana és bondadosa i pacífica de forma natural, i és la societat i les seves lleis qui la corrompen irremeiablement. Durant segles, el fet del domini colonial sobre els pobles anomenats salvatges, ha seguit donant vida a les dues argumentacions. Als anys 20, l'antropòloga Margaret Mead (1901-1978), va sentenciar a favor de la teoria del bon salvatge després d'estudiar el comportament dels habitants de l'illa de Samoa. Els homes en contacte permanent amb la natura són purs, no es juguen la vida, ni sofreixen per les seves conviccions, ni lluiten fins la mort per a un final determinat, perquè el seu estat natural és la pau. Però als anys 70, Derek Freeman (1916-2001), investigador neozelandès va destapar l'engany. Margaret Mead mai va conèixer amb les tribus de Samoa i ni tan sols entenia el seu idioma. Va viure amb el seu marit farmacèutic en un bungalow, i observava els indígenes

com a una cosa exòtica. Freeman va poder demostrar que, en els anys que Mead va viure a l'illa, es van produir taxes de mortalitat violenta altíssimes, i que els indígenes li prenién el pèl explicant-li fantasies que res tenien a veure amb la realitat. Així doncs, l'estat salvatge és bo o dolent? Considerem que la natura en estat salvatge té efectes terapèutics perquè la contemplem a través de filtres culturals i/o espirituals? El món que vivim no ens deixa gaires opcions a l'optimisme, i ens porta a fer nostres una cita de Schopenhauer (1788-1860): *Rasqueu l'home civilitzat i apareixerà el salvatge* i una d'Albert Camus (1913-1960): *Un home sense ètica és una bèstia salvatge deixada anar en aquest món.*

Aquesta exposició consta de 15 obres de 9 artistes que reflexionen sobre aquest tema, sigui per buscar respostes o per plantejar preguntes. O simplement per parar atenció a una qüestió que en aquests moments que travessem es presenta amb massa freqüència. L'estat salvatge es pot trobar en la calma tensa, prèvia a turbulències incontrolables del fons d'un riu, captada per la càmera d'**Amparo Fernández** (Barcelona 1962); en les pintures que es camuflen a sí mateixes de **Jesús Galdón** (Barcelona 1967); en els dibuixos de **Toni Giró** (Barcelona 1966) i la seva referència a la visceralitat i a alguns instruments de violència extrema. També podem reconèixer un estat salvatge en les visions imaginades de mutacions apocalíptiques de les fotografies d'**Oriol Jolonch** (Barcelona 1973), o en la víscera que devora un llibre de l'escultura de **Salvador Juanpere** (Vilaplana 1953). Com a contrapunt, **Elena Kervinen** (Finlàndia 1970) i **Fiona Morrison** (Encamp, Andorra 1970) fan referència a la innocència d'allò salvatge, representada pels ocells, víctimes d'un entorn que se'ls farà cada cop més hostil, tal i com demostren l'escultura de **Jordi Lafon** (Barcelona 1967) que representa la mort dels innocents i l'obra de **David Ymbernon** (Igualada 1972) que escenifica una fugida heroica amb mitjans precaris a través del no res.

Estat salvatge / Estado salvaje

En 1988, la escritora norteamericana Cheryl Strayed (1968) llevó a cabo un recorrido a pie de un extremo a otro de la cordillera del Pacífico. Tras la muerte de su madre y un divorcio traumático, su vida había tocado fondo. El contacto con la naturaleza salvaje le ayudó a encontrarse a sí misma y a reconducir su vida. De esta experiencia, en 2012 nació un libro *Salvaje*, que fue récord de ventas. La aproximación a la naturaleza que hizo la escritora, fue cultural, su experiencia estuvo filtrada por consideraciones espirituales y éticas, en la línea de la filosofía de Henry David Thoreau (1817-1862) que en su libro *Walking* escribió: (...) *Caminar hacia los bosques, inhabitados y salvajes, para escapar de la civilización que nos domestica, porque es caminando que es posible liberarse. (...) Lo que es cercano al bien, es todo lo que es salvaje.*

Desenterremos ahora la antigua polémica generada por Thomas Hobbes (1588-1679) y Jean Jacques Rousseau (1712-1778). Según Hobbes, el ser humano es intrínsecamente malo y violento, y necesita el aparato del estado para controlar sus instintos. Posteriormente, Rousseau, influido por las narraciones de James Cook sobre sus viajes a Antillas, defendió la teoría contraria: la especie humana es bondadosa y pacífica de forma natural, siendo la sociedad y sus leyes quienes la corrompen irremediabilmente. Durante siglos, el hecho del dominio colonial sobre los pueblos llamados salvajes, ha seguido dando vida a ambas argumentaciones. En los años 20, la antropóloga Margaret Mead (1901-1978), sentenció a favor de la teoría del buen salvaje después de estudiar el comportamiento de los habitantes de la isla de Samoa. Los hombres en permanente contacto con la naturaleza son puros, no se juegan la vida, ni sufren por sus convicciones, ni luchan hasta la muerte por un fin determinado, porque su estado natural es la paz. Pero en los años 70, Derek Freeman (1916-2001), investigador neozelandés destapó el engaño. Margaret Mead nunca convivió con las tribus de Samoa y ni siquiera entendía su idioma. Vivió con su marido farmacéutico en un bungalow, y observaba a los indígenas como

algo exótico. Freeman pudo demostrar que en los años en que Mead vivió en la isla, se produjeron tasas de mortalidad violenta altísimas, y que los indígenas le tomaban el pelo, explicándole fantasías que nada tenían que ver con la realidad. Así pues, ¿el estado salvaje es bueno o malo? ¿Consideramos que la naturaleza en estado salvaje tiene efectos terapéuticos porque la contemplamos a través de filtros culturales y/o espirituales? El mundo que vivimos no nos deja muchas opciones al optimismo, y nos lleva a hacer nuestras una cita de Schopenhauer (1788-1860): *Rascad al hombre civilizado y aparecerá el salvaje* y una de Albert Camus (1913-1960): *Un hombre sin ética es una bestia salvaje soltada en este mundo.*

Esta exposición consta de 15 obras de 9 artistas que reflexionan sobre este tema, ya sea para buscar respuestas, para plantear preguntas o simplemente para prestar atención a una cuestión que en estos momentos que atravesamos se presenta con demasiada frecuencia. El estado salvaje puede encontrarse en la calma tensa, previa a turbulencias incontrolables del fondo de un río, captada por la cámara de **Amparo Fernández** (Barcelona 1962); en las pinturas que se camuflan a sí mismas de **Jesús Galdón** (Barcelona 1967); en los dibujos de **Toni Giró** (Barcelona 1966) y su referencia a la visceralidad y algunos instrumentos de violencia extrema. También podemos reconocer un estado salvaje en las visiones imaginadas de mutaciones apocalípticas de las fotografías de **Oriol Jolonch** (Barcelona 1973), o en la víscera que devora un libro de la escultura de **Salvador Juanpere** (Vilaplana 1953). Como contrapunto, **Elena Kervinen** (Finlandia 1970) y **Fiona Morrison** (Encamp, Andorra 1970) hacen referencia a la inocencia de lo salvaje, representada por los pájaros, víctimas de un entorno que se les hará cada vez más hostil, tal y como cómo demuestran la escultura de **Jordi Lafon** (Barcelona 1967) que representa la muerte de los inocentes y la obra de **David Ymbernon** (Igualada 1972) que escenifica una huida heroica con medios precarios a través de la nada..

In 1988, the North American writer Cheryl Strayed (1968) carried out a walking tour from one end to the other of the Pacific Coast Ranges. After her mother's death and a traumatic divorce, her life had hit rock bottom. The contact with the wild nature helped her to find herself and redirect her life. From this experience, she wrote a book in 2012 *Savage*, which was a sales record. The approach to nature that the writer made was cultural, her experience was filtered by spiritual and ethical considerations, in line with the philosophy of Henry David Thoreau (1917-1862) who wrote in his book *Walking: (...) Walking towards the forests, uninhabited and wild, to escape from the civilization that tames us, because it is by walking that it is possible to free oneself. (...) What is close to good, is everything that is wild.*

Let us now unearth the old controversy generated by Thomas Hobbes (1588-1679) and Jean Jacques Rousseau (1712-1778). According to Hobbes, the human being is inherently evil and violent, and needs the apparatus of the state to control his instincts. Later, Rousseau, influenced by the narrations of James Cook about his trips to the Antilles, defended the opposite theory: the human species is kind and peaceful in a natural way, being society and its laws those that irremediably corrupt it. For centuries, the fact of colonial rule over so-called savage peoples has continued to give life to both arguments. In the 1920s, the anthropologist Margaret Mead (1901-1978) ruled in favor of the noble savage theory after studying the behavior of the inhabitants of the island of Samoa. Human beings in permanent contact with nature are pure, they do not risk their lives, nor do they suffer for their convictions, nor do they fight to the death for a certain purpose, because their natural state is peace. But in the 1970s, Derek Freeman (1916-2001), a New Zealand researcher, uncovered the deception. Margaret Mead never lived with the tribes of Samoa and didn't even understand their language. She lived with her pharmacist's husband in a bungalow, and she viewed the Indians as exotic Freeman was able to demonstrate

that in the years that Mead lived on the island, there were extremely high violent mortality rates, and that the indigenous people teased her, explaining fantasies that had nothing to do with reality. So is the wild state good or bad? Do we consider nature in the wild to have therapeutic effects because we view it through cultural and/or spiritual filters? The world we live in does not leave us many options for optimism, and leads us to make our own a quote from Schopenhauer (1788-1860): *Scratch the civilized man and the savage will appear* and one from Albert Camus (1913-1960): *A man without Ethics is a wild beast loosed in this world.*

This exhibition consists of 15 works by 9 artists who reflect on this topic, either to seek answers, to pose questions or simply to pay attention to a question that is presented too frequently at the moment we are going through. The wild state can be found in the tense calm, prior to uncontrollable turbulences at the bottom of a river, captured by the camera of **Amparo Fernández** (Barcelona 1962); in the paintings that camouflage themselves by **Jesús Galdón** (Barcelona 1967); in the drawings by **Toni Giró** (Barcelona 1966) and its reference to viscerality and some instruments of extreme violence. We can also recognize a wild state in the imagined visions of apocalyptic mutations in the photographs by **Oriol Jolonch** (Barcelona 1973), or in the viscera that devours a book in the sculpture by **Salvador Juanpere** (Vilaplana 1953). As a counterpoint, **Elena Kervinen** (Finland 1970) and **Fiona Morrison** (Encamp, Andorra 1970) refer to the innocence of the wild, represented by the birds, victims of an environment that will become increasingly hostile to them, as it demonstrates the sculpture by **Jordi Lafon** (Barcelona 1967) that represents the death of the innocent and the work by **David Ymbernon** (Igualada 1972) that stages a heroic escape with precarious means through nowhere.

Estat salvatge

Amparo Fernández

Jesús Galdón

Toni Giró

Oriol Jolonch

Salvador Juanpere

Elena Kervinen

Jordi Lafon

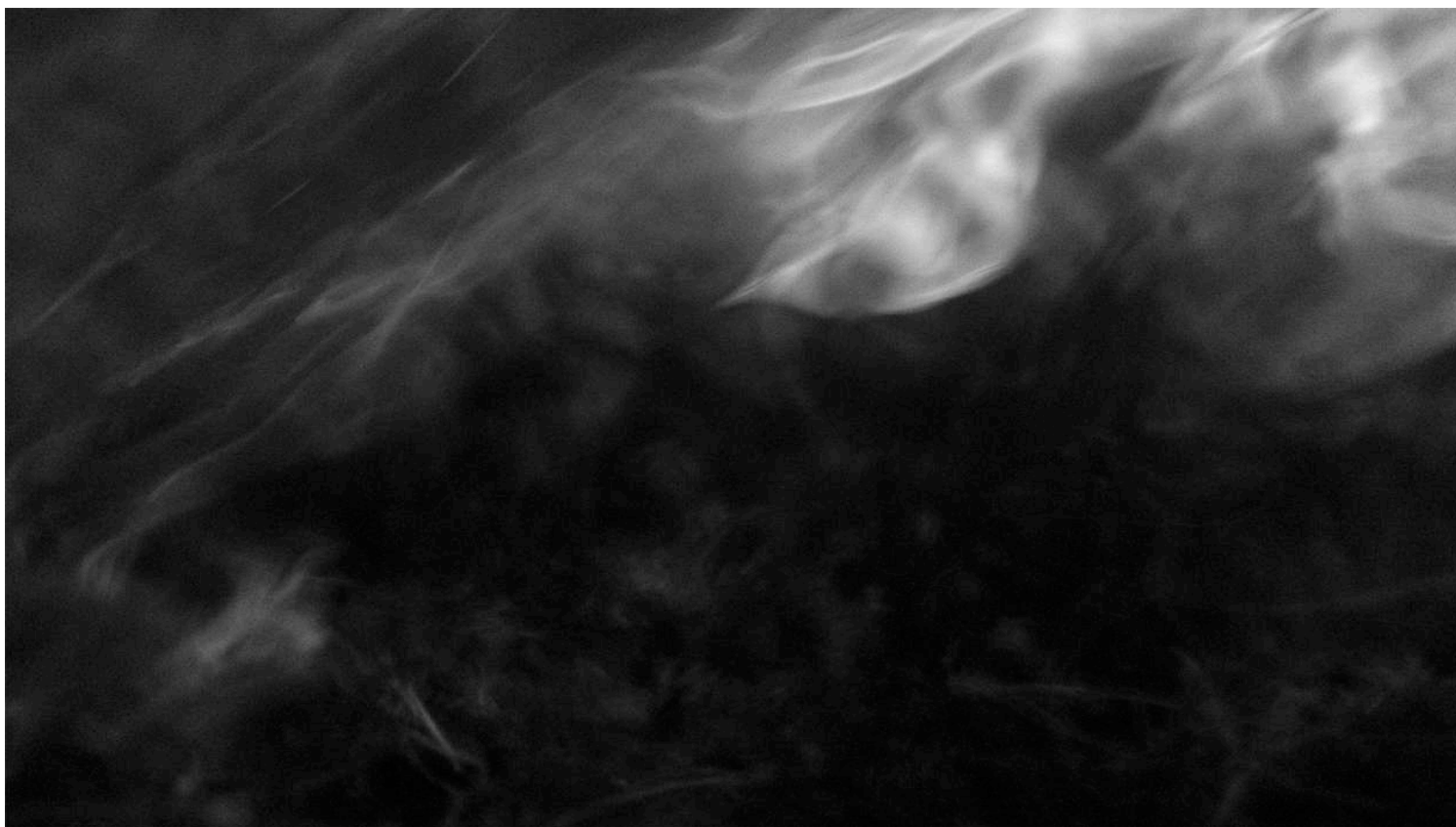
Fiona Morrison

David Ymbernon

obres / obras / works

(15)

1 Amparo Fernández. Aigua i fulla, 2020

Agua y hoja / Water and leaf

impr. digital / digital print

45 x 80 cm (17 ³/₄ x 31 ¹/₂ in)

edició de / edición de / edition of 5

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

2 **Amparo Fernández.** Aigua i llum, 2021

Agua y luz / Water and Light

impr. digital / digital print

45 x 80 cm (17 ¾ x 31 ½ in)

edició de / edición de / edition of 5

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

3 Jesús Galdón. Pintura camuflada (*affectueusement*) 2022

Pintura camuflada (affectueusement) / Camouflaged painting

acrílico sobre paper Fabriano

acrílico sobre papel Fabriano

acrylic on Fabriano paper

70 x 50 cm (27⁹/₁₆ x 19¹/₁₆ in)

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

4 **Jesús Galdón.** *Pintura camuflada (gravement)* 2022
Pintura camuflada (gravement) / Camouflaged painting

acrílico sobre paper Fabriano
acrílico sobre papel Fabriano
acrylic on Fabriano paper
70 x 50 cm (27⁹/₁₆ x 19¹/₁₆ in)

Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan

5 **Jesús Galdón.** *Pintura camuflada (d'une légèreté modérée)* 2022
Pintura camuflada (d'une légèreté modérée) / Camouflaged painting
acrílico sobre paper Fabriano
acrílico sobre papel Fabriano
acrylic on Fabriano paper
70 x 50 cm (27⁹/₁₆ x 19¹/₁₆ in)

Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan

6 Toni Giró. Bilis negra. Melic, 2020

Bilis negra. Ombligo / Black bile. Belly button

polvo de grafit, pols i cendres sobre paper de 300g

polvo de grafito, polvo y cenizas sobre papel de 300g

graphite powder, powder and ashes on 300g paper

76 x 56 cm (29¹⁵/₁₆ x 22¹/₁₆ in)

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

7 Toni Giró. Bilis negra. Mà-sílex, 2020

Bilis negra. Mano-sílex / Black bile. Hand-flint
pols de grafit i grafit sobre paper de 300g
polvo de grafito y grafito sobre papel de 300g
graphite powder and graphite on 300g paper
76 x 56 cm (29¹⁵/₁₆ x 22¹/₁₆ in)

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

8 Toni Giró. Bilis negra. Mà-orsini, 2020

Bilis negra. Mano-orsini / Black bile. Hand-orsini

polvo de grafit i grafit sobre paper de 300g

polvo de grafito y grafito sobre papel de 300g

graphite powder and graphite on 300g paper

76 x 56 cm (29¹⁵/₁₆ x 22¹/₁₆ in)

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

9 **Oriol Jolonch.** El jardí de las jirafas mutantes, 2022

El jardí de les jirafes mutants / The garden of the mutant giraffes

impr. digital / digital print

imatge / imagen / image, 54,5 x 74,5 cm (21 $\frac{1}{16}$ x 29 $\frac{5}{16}$)

paper / papel / sheet, 60 x 80 cm (23 $\frac{5}{8}$ x 31 $\frac{1}{2}$ in)

edició de / edición de / edition of 5

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

10 **Salvador Juanpere.** *Le cru et le cuit*, 1987-2015

talla d'alabastre i llibre *Le cru et le cuit* de Claude Lévi-Strauss

talla de alabastro y libro *Le cru et le cuit* de Claude Lévi-Strauss

alabaster carving and book *Le cru et le cuit* by Claude Lévi-Strauss

24,5 x 35 x 47,5 cm (9 $\frac{5}{8}$ x 13 $\frac{3}{4}$ x 18 $\frac{1}{16}$ in)

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

11 Elena Kervinen. Post, 2021

llapis i llapis de colors sobre marbre
lápiz y lápices de colores sobre mármol
pencil and colored pencils on marble
24.5 x 23.5 x 2 cm (9⁵/₈ x 9¹/₄ x 0¹³/₁₆ in)

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

12 **Jordi Lafon.** *La mort dels innocents*, 2022

La muerte de los inocentes / The Death of the Innocents

bronze i pedra volcànica

bronze y piedra volcànica

bronze and volcanic stone

50 x 25 x 14 cm (9¹³/₁₆ x 19¹/₁₆ x 5¹/₂ in)

Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan

13 Fiona Morrison. Pluma, 2019

Pluma / Feather

collage i transfer sobre paper (*exemplar únic*)

collage y transfer sobre papel (*ejemplar único*)

collage and transfer on paper (*unique copy*)

18,5 x 11,5 cm (7 $\frac{1}{16}$ x 4 $\frac{1}{2}$ in) paper / papel / sheet 39 x 29 cm (15 $\frac{3}{8}$ x 11 $\frac{1}{16}$ in)

Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan

Fiona Morrison. Ocells / Birds, 2019 (fragment) 00:26s

14 Fiona Morrison. Ocells / Birds, 2019

Pájaros

vídeo: 5' 48", música Montse Miàs

edició de / edición de / edition of 1 + 1 PA / AP

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

15 **David Ymbernon.** Sense títol, 2012

Sin título / Untitled

tècnica mixta sobre paper

técnica mixta sobre papel

mixed media on paper

45 x 89 x 20,5 cm (17 $\frac{3}{4}$ x 35 $\frac{1}{16}$ x 8 $\frac{1}{16}$ in)

Plànol de la galeria

Plano de la galería

Gallery floor plan

el quadern robot

Amparo Fernández

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Jesús Galdón

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Toni Giró

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Oriol Jolonch

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Salvador Juanpere

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Elena Kervinen

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Jordi Lafon

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

Fiona Morrison

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

David Ymbernon

[més info](#) / [más info](#) / [more info](#)

0

15

11

10

8-7-6

2-1

13-14

5-4-3

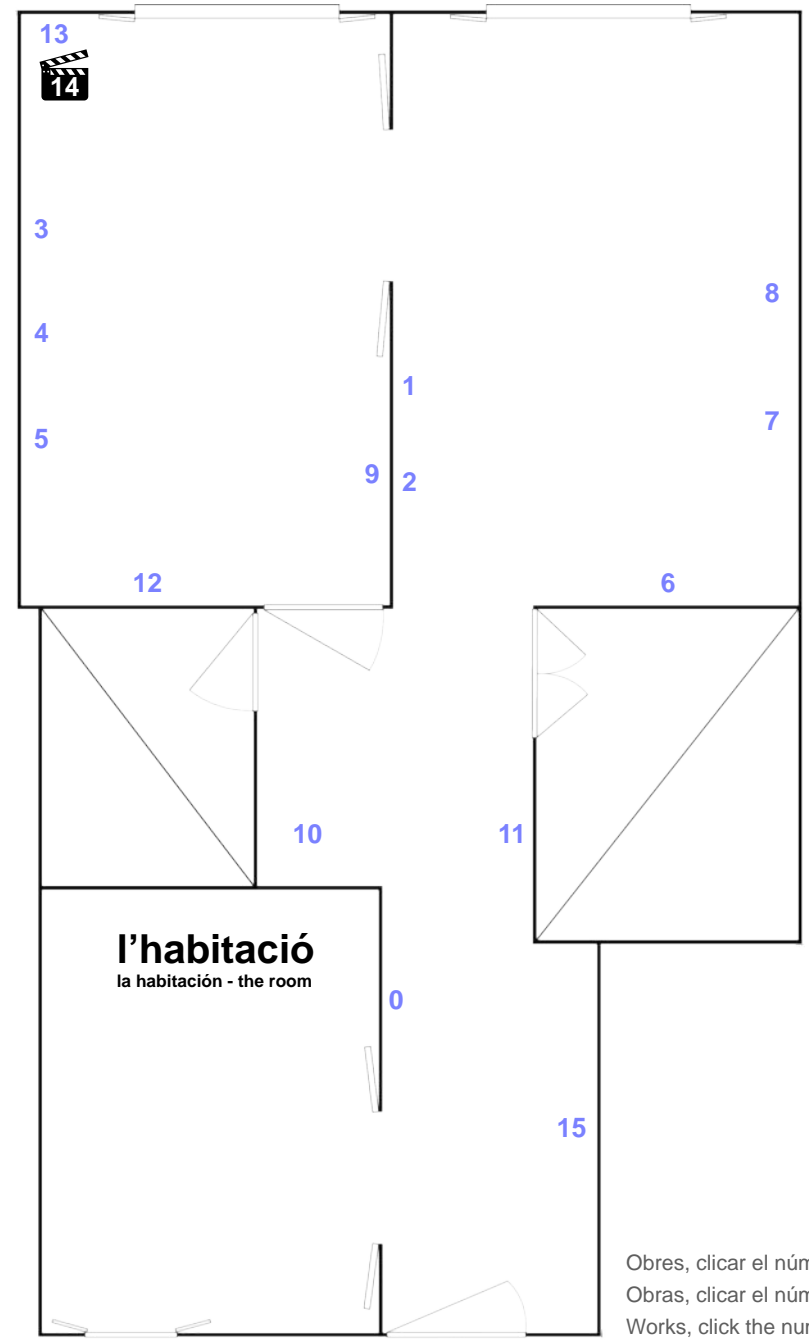
12

9

Obres, clicar el número
Obras, clicar el número
Works, click the number

Vistes de l'exposició, clicar la foto
Vistas de la exposició, clicar la foto
Exhibition views, click the photo

13

3

4

5

12

1

9

2

10

0

15

8

7

6

11

l'habitació
la habitación - the room

Obres, clicar el número
Obras, clicar el número
Works, click the number

el quadern robot

Estat salvatge

Amparo Fernández

Jesús Galdón

Toni Giró

Oriol Jolonch

Salvador Juanpere

Elena Kervinen

Jordi Lafon

Fiona Morrison

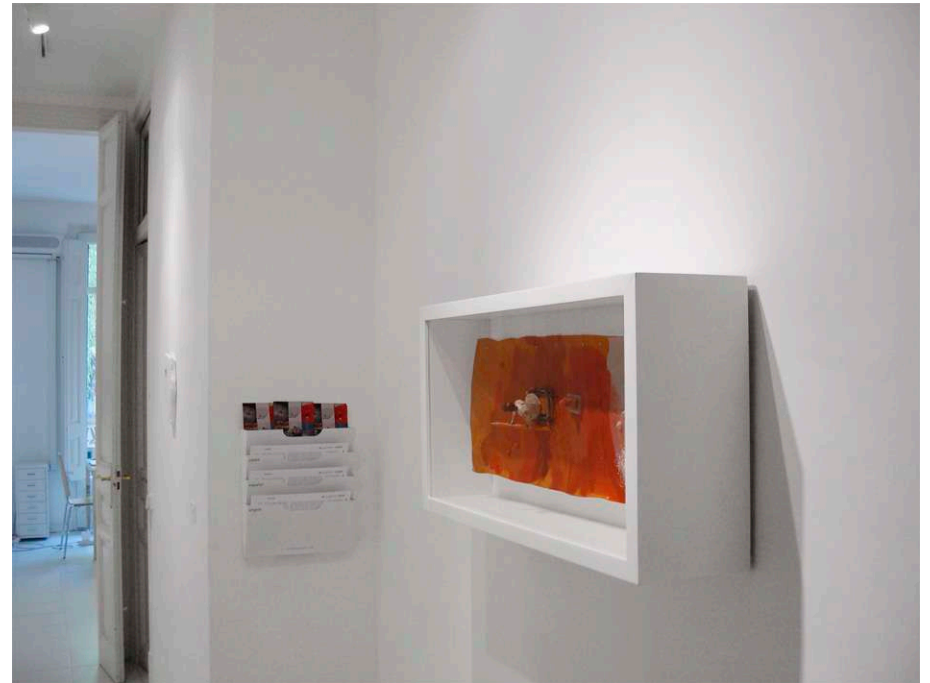
David Ymbernon

vistes de l'exposició / vistas de la exposición / exhibition views

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

0

15

11

10

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

8-7-6

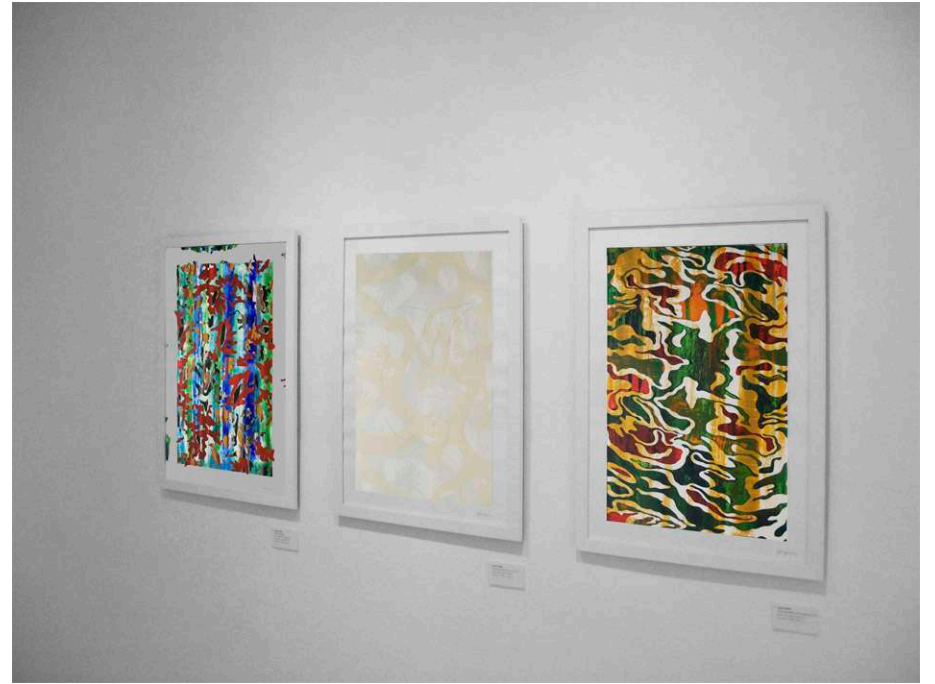

2-1

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

13 – 14

5 – 4 – 3

12

9

*Plànol de la galeria
Plano de la galería
Gallery floor plan*

premsa digital (Català)

El Temps de les Arts, 10 agost 2022

per Ramon Casalé Soler: [L'Estat Salvatge. Reflexionar des de l'art](#)

per Ramon Casalé Soler: [veure o descarregar.PDF](#) – *facsimil interactiu*

mitjans audiovisuals

betevé notícies 73, 9 setembre 2022 (2:20 min)

informen: Mercè Alsina / Ruth Rodríguez

edició: Àngels Planagumà, intèrpret: Àlex Hernández

realització: Mònica León

P R E M S A

El Temps de lesArts

betevé

premsa digital (Español)

El Temps de les Arts, 10 agosto 2022

por Ramon Casalé Soler: [L'Estat Salvatge. Reflexionar des de l'art](#) (en cat.)

Traducción al español: [ver o descargar.PDF](#) – *facsimil interactivo*

medios audiovisuales

betevé noticias 73, 9 septiembre 2022 (2:20 min)

informan: Mercè Alsina / Ruth Rodríguez,

edición: Àngels Planagumà, intérprete: Àlex Hernández

realización: Mònica León

subtítulos en español

P R E M S A

El Temps de lesArts

betevé

English

digital PRESS (English)

El Temps de les Arts, August 10, 2022

by Ramon Casalé Soler: *L'Estat Salvatge. Reflexionar des de l'art* (in Cat.)

English translation: [see or download.PDF](#) – interactive facsimile

audiovisual media

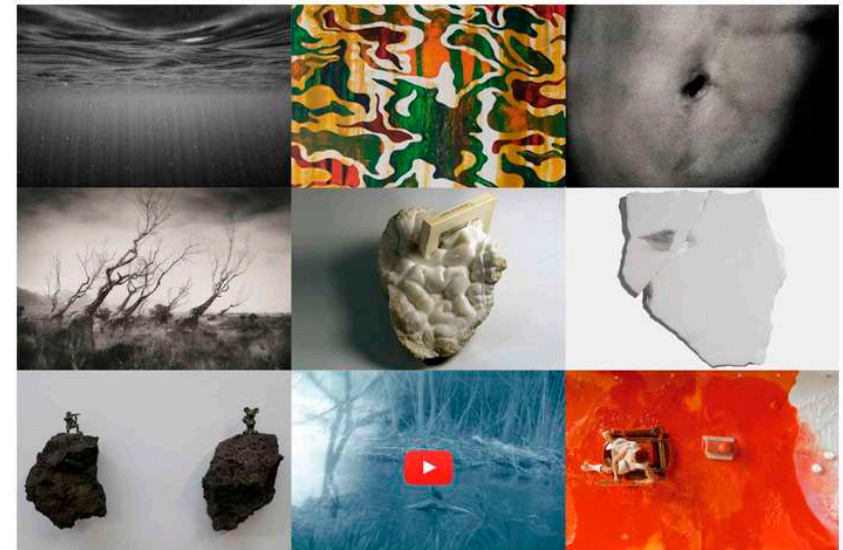
betevé news 73, September 9, 2022 (2:20 min)

reporting: Mercè Alsina / Ruth Rodríguez,
editing: Àngels Planagumà, interpreter: Àlex Hernández,
production: Mònica León
English subtitles

P R E S S
El Temps de les Arts
betevé

Estat salvatge
ESTAT SALVATGE
ESTADO SALVAJE
WILD STATE
Estado salvaje / Wild state
el quadern robat

amb / con / with:

*Amparo Fernández, Jesús Galdón, Toni Giró,
Oriol Jolonch, Salvador Juanpere, Elena Kervinen,
Jordi Lafon, Fiona Morrison, David Ymberron.*

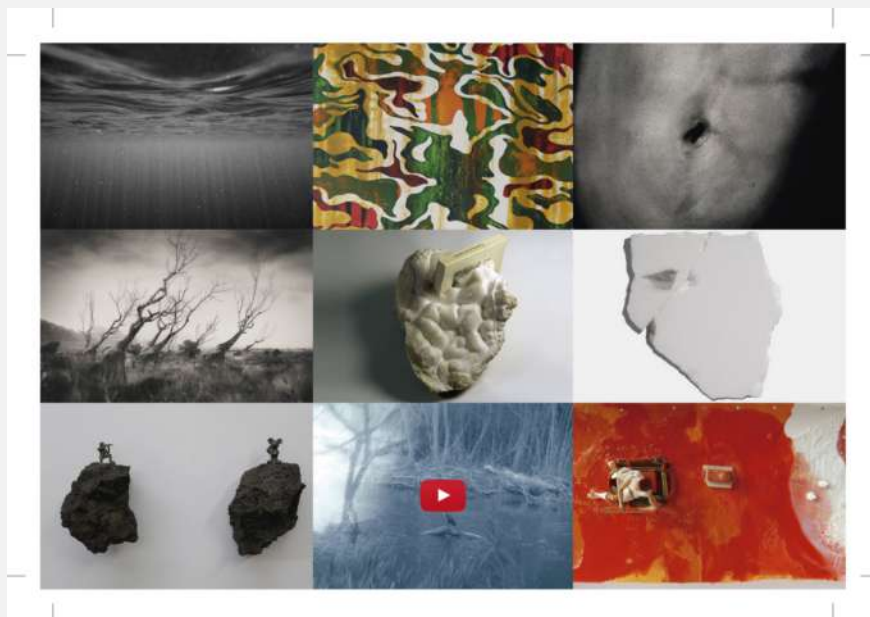
Inauguració / Inauguración / Opening

dimarts 14 juny 2022, **de 17h a 20h**

el quadern robat

còrsega 267 principal 2 b 08008 barcelona 93 368 36 72
info@elquadernrobat.com – elquadernrobat.com

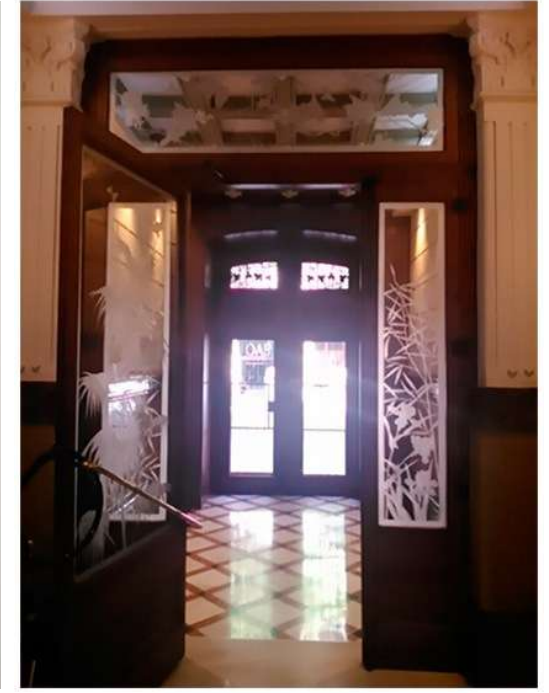
Postal virtual inauguració / Postal virtual, inauguración / Virtual postcard opening

Postal inauguració (cara) / Postal inauguración (cara) / Opening postcard (face)
12 x 18 cm (4¾ x 7⅛ in)

Postal inauguració (dors) / Postal inauguración (dorso) / Opening postcard (back)
12 x 18 cm (4¾ x 7⅛ in)

Estat salvatge / Estado salvaje / Wild state

Català

Español

English

el quadern robot

el quadern robot

barcelona
elquadernrobot.com

